

België-Belgique
PB/PP
1050 Brussel 5
BC 9700

Maandblad van de Verenigde Protestantse Kerk in België

Kerkmozaïek

Nr. 03 | Maart 2005 |

27ste jaargang

verschijnt niet in augustus

P 408.654

Vasten

Gedachten bij Psalm 69

**Vasten is goed en gezond.
Doen !**

**Waarom vasten ? Een
gevaarlijke bezigheid !**

Verantwoordelijke uitgever

Dr. Guy Liagre

Redactieteam

Eefje van der Linden
Judith van Vooren
Bea Smetryns-Baetens
Dick Wursten
Ernst Veen

Redactieadres:

Marsveldstraat 5 - 1050 Brussel
tel.: +32-(0)2-511 44 71
fax.: +32-(0)2-511 28 90
E-mail: kerkmozaiek@vpkb.be

Web-site Internet:

<http://www.protestanet.be/VPKB>

Prijzen Kerkmozaïek

Individueel abonnement: Euro 10.50
Groepsabonnement: Euro 8.70
(vanaf minimum 5 exemplaren naar éénzelfde adres)
Steunabonnement: Euro 12.00

Storten kan op rekeningnummer 068-0715800-64 van de Verenigde Protestantse Kerk in België, Marsveldstraat 5, 1050 Brussel.

De redactie behoudt zich het recht voor om bepaalde artikels niet te publiceren, indien nodig in te korten en/of redactioneel te bewerken. Zij is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de artikels en slechts ten dele voor de stijl.

Organisaties en bladen die niet tot de VPKB behoren en artikels uit het maandblad Kerkmozaïek geheel of gedeeltelijk wensen over te nemen of te verwerken, dienen dit schriftelijk aan te vragen.

Sluitingsdatum volgende Kerkmozaïek : 9 maart 2005

Uit de redactie geklapt...

Wie dit nummer van Kerkmozaïek door bladert zal getroffen worden door de grote spanningen die in dit nummer aanwezig zijn. Zo schrijven twee mensen over zin en onzin van het 'vasten'. Volgens de een is het 'goed en gezond', volgens de ander is het gevaarlijk. Maar misschien bedoelen ze beiden wel hetzelfde ! Soms heb je immers het één nodig, om het ander te begrijpen. Zeker in deze periode van voorbereiding op Pasen dringt die gedachte zich onweerstaanbaar op : *lijden en opstaan... dood en verrijzenis*, weliswaar na elkaar gevierd, maar zingevend enkel wanneer het als één geheel wordt beleefd. Zegt misschien ook iets over pluraliteit, dat mysterieuze begrip dat op zich iets moois schijnt te zijn, maar tegelijk ook zoveel spanningen oproept. In een volgend nummer hopen wij hier nader op in te gaan.

Om dit redactioneel te besluiten een gedicht van Piet van Veldhuizen, predikant te Rotterdam, te

vinden op zijn website:
<http://home01.planet.nl/~veldh395>, ook overigens zeer de moeite waard:

Zoals klein hoeftblad onder paden sluimert maar in het voorjaar door het asfalt barst en in de scheuren groeit om stralend geel te bloeien, zo is Gods kracht in ons -

Taa als het asfalt ons bestaan donker en zwaar onder een dichte hemel, maar onder ons is God : van binnenuit, dikwijls door onze zwakke plekken heen laat Hij in onze dood nieuw leven bloeien

Vast goed !

ds. Dick WURSTEN

Inhoud

blz.		blz.	
02	Colofon - Uit de redactie geklapt - Inhoud	09	Volwassenenvormingswerk - Protestantse solidariteit
03	Barmhartig ? - Gedachten bij Psalm 69	10	Leuven stelt zich voor
04	Vasten is goed en gezond. Doen ! - Waarom vasten ? Een ge- vaarlijke bezigheid !	11	Nieuws uit de Faculteit -
06	Nieuws uit de synodale raad	12	Boekbespreking : "Goede machten"
07	Werkgroep voor de betrek- kingen met het Jodendom	13	Aankondigingen
08	Globalisering, een weg naar (onder)ontwikkeling	14	Agenda
		15	Duitse Kirchentag in Hannover - Personalia
		16	Advertentie - Protestantse Omroep

Gedachten bij Psalm 69

Als vierjarig kind waagde ik mij eens op een braakliggend, modderig terrein gelegen naast mijn ouderlijk huis. Ik herinner mij als de dag van gisteren hoe de paniek mij om het hart sloeg toen ik voelde hoe ik langzaam maar zeker naar beneden zakke. En hoe meer ik mij verzette hoe groter de zuigkracht van de modder. Het waren tenslotte de handen van mijn ouders die redding boden. Ze trokken mij eruit; mijn regenlaarsjes moeten nog steeds daar ergens in die zwarte aarde liggen. Ach, het liep allemaal goed af; maar wat me is bijgebleven is de paniek en de angst. Wat me ook bijgebleven is: de opluchting toen die handen me eruit trokken!

Red mij God, het water staat aan mijn lippen, ik zink weg in bodemloos slijk en vind geen grond voor mijn voeten, ik ben in diep water geraakt, de stroom sleurt mij mee... (v. 1-3)
Woorden die helaas weer spreken voor zich. We waren het misschien even vergeten, die beeldtaal van de bijbel, maar sinds het verwoestende optreden van de Tsunami weten we allemaal weer wat dat beeld betekent: water dat je tot aan de lippen komt, slijk dat je meezuigt de diepte in, een meesleurende stroom waarin alles wat je lief is vergaat.

Wie zo een beeld gebruikt om uitdrukking te geven aan zijn wanhoop moet wel een mens zijn die weet wat lijden is. Een mens die de zuigkracht van de dood ervaart. In deze psalm, toegeschreven aan David, ontmoeten we inderdaad een mens, gehavend, vermoeid, geslagen. Hij rekent zichzelf tot de armen (v. 34), dat zijn mensen die alleen op God hun hoop nog vestigen. Hier spreekt een mens die geen reddende handen van een medemens ontmoette. Voor zijn broeders een vreemde geworden, een onbekende voor de zonen van zijn moeder (v. 9). In totale vervreemding van zijn naaste omgeving is deze mens teruggeworpen op zichzelf. En daar, alleen met zichzelf,

zoekt hij een weg naar God. In vasten, boetedoening en gebed. Maar zelfs wanneer deze mens zo gericht is op God blijft hij het mikpunt van spot en verachting. Met wie drijven deze spotters trouwens de spot? Met deze biddende mens alleen of ook met God zelf? Wordt in het hoongelach over deze vastende mens, God zelf niet als doof en blind afgeschilderd? Doof voor het lijden, blind voor het onrecht?

De vastende en biddende mens zet zichzelf in de woede en verontwaardiging niet vast

Men moet waarachtig karakter hebben om, tegen zoveel verachting in, staande te blijven in deze gelovige houding. Juist dat gelovig vasthouden aan God lijkt immers de haat van de mensen op te roepen. En even komen woede en een heilige verontwaardiging dan ook in deze gelovige mens naar boven. Zo vraagt hij God om zijn genade en liefde niet te verspillen aan hen die zelf genadeloos en liefdeloos hun naaste bejegenen. Dat hun namen uit het boek van het leven geschrapt worden, dat ze niet geschreven blijven bij de rechtvaardigen (v. 29). Als het gaat over leven en dood, dan gaat het ook over leven en dood! Maar de arme mens, de vastende en biddende mens, zet zichzelf in de woede en verontwaardiging niet vast. Tenslotte laat hij alle wraakgedachten los om te eindigen in een onverwacht loflied. Hij die vast en bidt vertrouwt er nu eenmaal op dat God zijn helper zal zijn. *Want de Heer hoort de armen, zijn gevangene volk verwerpt Hij niet! Hemel en aarde moeten Hem loven, de zeeën, met alles wat daarin leeft. Want God zal Sion redden en de steden van Juda herbouwen.* (v. 34 - 36)

De angst en de paniek maken plaats voor de zekerheid van het geloof in Gods reddende handen.

Ds. J. van Vooren

Synodevoorzitter aan het woord

Barmhartig ?

De moderne mens is een geïnformeerd mens. Iedere dag levert de krant hem het nieuws, zwart op wit. Bovendien storten radio, televisie en internet het hele jaar door nieuwtjes uit de verste uithoeken van de wereld over hem uit. Wie wil hoeft geen moment onwetend te blijven van wat er aan de andere kant van de planeet gebeurt. De nieuwsgierigheid is nauwelijks te bevredigen, maar wat verandert het feitelijk aan ons leven? Als de wetenschap dat er in Irak een oorlog woedt ons zou behoeden om er elders een andere te beginnen of als het zou helpen om de ruzie met de buurman, de echtgenote, of het medegemeentelid bij te leggen ...

Het lijkt wel of alle informatie nutteloos is. We zien op het televisiescherm mensen huilen, sterven, bloeden... maar wat levert het op? De barmhartige Samaritaan heeft zich beziggehouden met de gewonde. Wie helpen wij op onze levensweg? Misschien hebben we iets gestort voor de Tsunami, of doen we op zondagochtend onze duit in het diaconale zakje. Maar in hoeveel andere gevallen struikelen we niet op het gladde ijs van onze nieuwsgierigheid?

Nieuwsgolven alleen volstaan in de wereld echter niet. Nodig zijn golven van persoonlijke sympathie, medemenselijkheid en gebed. Onze buiken zijn zwanger van informatie, maar wat zou de wereld er anders uitzien als we een plattere buik zouden hebben en een groter hart! Als we nu eens probeerden om dat rondom ons te bewerken!

Dr. Guy Liagre

Vasten is goed en gezond. Doen!

Toen de redactie van Kerkmozaiek me vroeg om in 465 woorden op te schrijven 'waarom ik vast', leek me dit geen zware klus. Het antwoord is eenvoudig : omdat vasten goed en gezond is. Twee woorden : goed en gezond. Nog 463 te gaan.

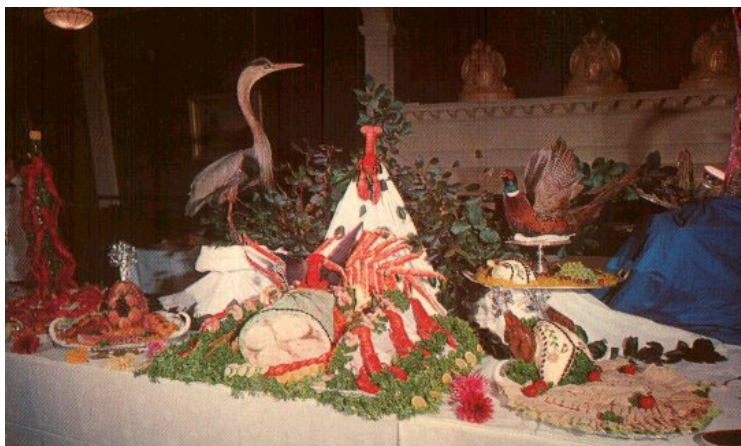
Bij nader inzien stapelden de vragen omtrent het waarom van 'vasten' zich op. Vasten is volgens Van Dale : zich (al dan niet om religieuze voorschriften) voor een bepaalde periode onthouden van voedsel. Protestanten hebben geen voorschrift dat een vastenpraktijk of periode oplegt. En toch bleek ik reeds enkele jaren de Lijdenstijd als periode van versobering van de eetgewoonten uit te kiezen. De reden is duidelijk : de katholieke 'vasten'.

Vroeger hielden de mensen 'grote kuis'

Niet dat ik ooit zoiets als een vasten in mijn jeugd heb onderhouden, maar de term was me bekend, vanwege de "Halfvastenfoor". Het was wachten op een geestelijke dimensie in mijn leven om de 'vasten' los te maken van de kermis.

Gezond

De zes weken in het voorjaar gaan gepaard met de overgang van winter naar lente. De natuur ontluikt en schudt zich na een kille winterslaap opnieuw tot leven. Vroeger hielden de mensen 'grote kuis'. Wat in de donkere maanden was blijven liggen, werd aangepakt. Opgeruimd staat netjes en het is een stuk leuker vertoeven in een proper huis. Zo begreep ik vrij snel dat vasten hetzelfde effect op het lichaam had als de grote kuis in huis. Een beetje proper maken, alles terug op zijn plaats zetten en één en ander ver-

nieuwen of een andere plek geven. Een bepaalde periode minder eten is een zuivering voor het lichaam.

Twee opmerkingen : ten eerste heb ik 'vasten' steevast geïnterpreteerd als versobering. Dit betekent 'minder eten' en niet 'niet-eten'. Ten tweede moet ik melden dat de eerste dagen en weken moeilijker zijn dan de rest, want het zuiveringsproces gaat gepaard met hoofdpijn en vermoeidheid. Nadien gaat 'vasten', als versobering, vanzelf en geeft een weldadig gevoel.

Goed

Lichamelijke zuivering is gezond. Versobering van eetgewoonte heeft ook een geestelijk aspect. In de bijbel is de praktijk van het vasten gekoppeld aan 'weklagen en wenen', en het besef fouten te hebben gemaakt (Richt.20:26, 1 Sam.7:6). Ook hier is sprake van ontlasting.

Stof wegblazen en jezelf opnieuw opschudden

Schuldgevoelens en gebeurtenissen die niet zijn gegaan zoals voorzien, blijven soms zwaar op het gemoed doorwegen. Dan is het tijd om er

iets aan te doen. Door in een bepaalde periode tijdens etenstijd niet te eten maar iets te lezen, te mediteren, na te denken of te bidden, kortom door geestelijk bezig te zijn, kom je in hoekjes en kantjes van je gedachten en gevoelens waar je zelden aan toe komt. Een vastenperiode biedt de gelegenheid om 'grote kuis in het geestelijk huishouden' te doen. Stof wegblazen en jezelf opnieuw opschudden, samen met de natuur rondom, lichaam én geest zuiveren en vernieuwen. Dat is goed. Ook hierbij twee opmerkingen. Ten eerste: samen lezen van een bijbelse tekst, daarover spreken en samen bidden is oneindig veel eenvoudiger om het lichamelijk vol te houden en is geestelijk verrijkender. Ten tweede : de Jozef-cyclus in Genesis, de voorbereiding en de uittocht in Exodus en natuurlijk de passieverhalen uit de Evangelien vormen een uitgelezen leidraad op de weg naar Pasen. De viering van de lichamelijke opstanding van Jezus voorbereiden door je lichamelijk en geestelijk te ontdoen van ballast (vasten), geeft het Paasfeest zowaar een nieuw facet, namelijk de kracht van de daadwerkelijkheid. Met andere woorden : "Doen!"

ds. Johan TEMMERMAN

Waarom vasten ? Een gevaarlijke bezigheid !

Eten is naast een natuurlijke behoefte en een genot bovenal een morele en een religieuze daad. Daarmee geven we o.a. vorm aan ons leven en onze wereld aan tafel : aan de tafel thuis, aan de scheve tafel van onze geglobaliseerde wereld en aan de tafel van de Heer.

Onze keuzes creëren onze tafels, ons voedsel, onze gesprekken, onze gemeenschap. Daarom is de ervaring van het vasten broodnodig.

- Als een daad van bewustwording van onze bevoorrechte positie t.o.v. de zowat 1 miljard mensen die het moet stellen met één dollar of minder per dag en dat de levensverwachting in arme landen de helft lager ligt dan in de zogenaamde rijke landen. Iedere maand sterven 15.000 Afrikaanse kinderen omdat ze geen muskietennet boven hun bed hebben, een “stille tsunami volgens de Amerikaanse econoom Jeffrey Sachs, leider van het onderzoek.” (Nieuw rapport ‘Investing in Development’ van de VN).

- Als een bezinning over wat en hoeveel er wel en niet op onze tafel komt en of we er een eerlijke prijs voor betalen (zowel ecologisch als economisch gezien).

- Als een keuze voor engagement en concrete inzet voor rechtvaardige verhoudingen en verdeling. Dan wordt vasten een gevaarlijke en misschien wel bedreigende bezigheid. En misschien zijn we ons daar ook zeer van bewust en is dat de reden waarom we er liever niet aan doen.

Laat dat maar aan de Katholieken en vooral aan de Moslims over!

Vasten is onszelf bevragen

Hoe kan de spiritualiteit van ‘het genoeg’ in ons eigen leven, gezin, huishouding, meer vorm krijgen? Kennen wij concrete mensen die in armoede leven in onze eigen omge-

ving en eten zij mee van de kruimels die van onze tafel vallen of hebben wij aan de ‘Maaltijd van de Heer’ werkelijk leren breken en delen?

Zitten in mijn gemeente de vluchtelingen en armen mee aan de tafel van de Heer of zijn ze in geen verte te bekennen ?

Vasten is op de eerste plaats bedoeld als voedingstijd voor ons eigen hart en geweten.

Dan zetten wij ons in het spoor van Jezus’ vasten in de woestijn, waar Hij aan alle verleidingen en verzoe-kingen van brood en spelen wist te weerstaan, ja de boze, kwade, onrechtvaardige machten terugwees. Wijzelf zouden mogen hopen door het vasten te groeien in weerbaarheid en dienstbaarheid waartoe wij als mens en als christen opgeroepen worden in de veertigdagentijd maar niet minder ook in de driehonderdvijfenzestigdagentijd.

...waar een grote volle tafel is klaargezet...

Wij kunnen niet leven van economische ontwikkeling alleen, maar van alle woord, dat uit de mond Gods uitgaat. Alleen dan worden we mensen die de vage contouren beginnen te zien van Gods Rijk waar rechtvaardigheid heerst en waar een grote volle tafel is klaargezet...

Zicht krijgen

De vasten is ook een uitgelezen tijd om halt te houden en het dwingend ritme van leven of geleefd worden te breken, om vraagtekens te plaatsen bij wat normale gang van zaken heet.

Uitgelezen tijd om weer grond onder de voeten te krijgen, om met Pasen op te staan en door te gaan, gewor-

teld in het oude visioen: goede schepping, vredevolle wereld, solidaire mens.

Uitgelezen tijd om meer zicht te krijgen op de weg die wij te gaan hebben, en stap voor stap met velen samen die weg ook gaan.

Vasten is (om het parafraserend op J. van Opbergens woorden over de sabbat te zeggen) tijd van staken om te werken bij het leven.

Tijd van godsvrucht tegen winzucht, tijd van inkeer en omkeer, van herleven!

Moge God ons aanzetten tot vasten en ons uitdagen om elke maaltijd, elke dag, hap voor hap en stap voor stap te werken aan een stukje nieuwe hemel en de nieuwe aarde.

Ds. Marc LOOS

Woord van dank

Op zondag 16 januari jl. in Brussel-Museum waren er zoveel mensen die de nieuwe voorzitter en de uittredende voorzitter wilden gelukwensen, dat ik niet iedereen heb kunnen groeten.

Via dit bericht wil ik iedereen bereiken die in de voorbije weken op de één of andere manier zijn wensen toegezonden heeft. Hartelijk dank voor uw blijken van genegenheid en uw attenties.

Ds. Daniel VANESCOTE

**Synodedag 5 maart 2005
Protestantse Kerk
Nieuwe Graanmarkt 8
Brussel**

Thema :

"Homofilie volgens Genesis 19 :
wat zegt deze tekst over de seksualiteit ?"

We zullen proberen te antwoorden
op de vraag : wat zegt deze tekst
over seksualiteit ?

Programma

08.45u.	Ontvangst
09.15u.	Opening en inleiding
09.30u.	1e lezing door ds. Georges QUENON
10.00u.	'Zoom'pauze
10.15u.	2e lezing door dr. Egbert ROOZE
10.45u.	Koffiepauze
11.15u.	Werkgroepen
12.30u.	Middagmaal1
14.00u.	Gespreksforum
15.30u.	'Zoom'pauze
15.45u.	Aanbevelingen voor volgende studiedag
16.00u.	Viering

De dag staat open voor iedereen.
Er zal ook op deze synodedag
ruimte zijn voor de jongeren.

Maaltijd

Op de synodedag van 5 maart a.s.
bestaat er mogelijkheid om geza-
menlijk een maaltijd te nuttigen
in "Café de Bruxelles" op de Grote
Markt van Brussel (± 15 min stap-
pen van de Nieuwe Graanmarkt).
De prijs bedraagt 15,00 Euro.
U hoeft dit bedrag *niet* over te
schrijven op rekening van de
Kerk. U kunt zich voor de maal-
tijd inschrijven op de dag zelf bij
het onthaal. Rond 10.00u. slui-
ten we de inschrijvingen voor de
maaltijd af.

Diegenen die hun boterhammetjes
willen meebrengen, kunnen deze
uiteraard nuttigen in de kerk van
de Nieuwe Graanmarkt.

*Organisatie: werkgroep pluralisme.
Hierin zijn vertegenwoordigd: SPEP,
VWerk, Coördinatie bezinning en
dialogoog.*

Nieuws uit de Synodale Raad

Het voorzitterschap van de VPKB

In de oecumenische dialoog speelt het kerkelijke ambt van voorzitter/bisschop een belangrijke of zelfs beslissende rol. Ook in de VPKB ontdekt men dat emotionele of ideologische reacties een serene discussie over deze kwestie soms in de weg staan. Een bezinning, gebaseerd op weloverwogen theologische principes, dringt zich daarom op.

Dit artikel is niet de plaats om een gedetailleerde analyse van alle mogelijke procedures te maken. Op grond van een synodebesluit uit 2004 denkt een ad hoc werkgroep daar momenteel over na. De werkgroep zal verslag uitbrengen op de synodevergadering 2005. We maken als voorzet alleen een korte röntgenopname van enkele belangrijke aspecten die aan deze kwestie verbonden zijn.

Calvinistische organisatie

De VPKB is gestructureerd volgens de calvinistische structuur. Afgezien van de Hongaarse Kerk, zijn er in Calvinistische Kerken geen bisschoppen en hebben de democratisch verkozen moderatoren of voorzitters ook geen macht vergelijkbaar met deze van een bisschop, noch van deze uitgeoefend door de synode. In de Lutherse Kerken ligt de situatie helemaal anders. Nochtans kenmerkt de synodale lijn ook in deze traditie het profiel van de bisschop. In sommige gevallen kan de synode de bisschop zelfs uit zijn ambt ontzetten. Dat geldt ook voor de voorzitter van de synodale raad van de VPKB. Hij is volgens de Constitutie en Kerkorde geen "bisschop", maar vervult representatieve functies die de synodevergadering hem toevertrouwt. Ook vertegenwoordigt hij de VPKB bij de burgerlijke overheden.

Karakter ?

De vraag waarop wij een antwoord moeten vinden, is deze : welk karakter heeft deze democratische « vertegenwoordiging » binnen en buiten de Kerk ? In het politieke denken be-

tekent democratische *vertegenwoordiging* dat de macht van het volk komt en toevertrouwd wordt aan personen die het vertegenwoordigen. Maar kunnen wij dit principe zonder meer toepassen in de Kerk ? Zijn de verkozenen in de Kerk, ook al zijn ze vertegenwoordigers van het parlementaire type, niet tevens geroepen om te getuigen van hun geloof ? Is de voorzitter (volgens de Constitutie is deze taak enkel weggelegd voor een predikant) een ambtenaar die instructies uitvoert of heeft hij ook een taak om te getuigen ? Met andere woorden, heeft hij ook niet een persoonlijk ambt zoals zijn collega's, maar dan op bovengemeentelijk vlak ? Kortom, het probleem, dat moet worden opgelost als wij aan de synodevergadering een document willen voorleggen, is het volgende : **kunnen wij een theologische interpretatie formuleren van het bijzondere ambt van voorzitter van de Kerk, als sleutel naar een correcte invulling van zijn mandaat?** Deze vraag beantwoordt is de enige weg om in de toekomst te garanderen dat de invulling van het mandaat in overeenstemming is met de ecclesiologie (kerkvisie) van onze Kerk. Pas in dat perspectief kan er ook worden gewerkt aan een beleidsplan dat licht werpt op de toekomst van onze kerk.

Dr. Guy LIAGRE

Werkgroep voor de betrekkingen met het Jodendom

In de vorige Kerkmozaïek hebt U kunnen lezen, dat er door onze Kerk op de laatste synodevergadering in november twee beslissingen zijn genomen over onze relaties met de Joodse en de Islamitische Gemeenschappen in ons land. Het kwam er op neer dat we meer aandacht moeten besteden aan het geloof van onze Joodse en Islamitische medeburgers en voorts dat we vooral op lokaal niveau contacten zoeken te leggen.

Nu heeft onze Kerk op die synodevergadering nog een derde beslissing genomen: zij **“steunt het initiatief voor persoonlijke contactname tussen gemeenten van onze kerk met religieuze gemeenten en groepen in Israël en Palestina om op die wijze de dagdagelijkse vreugden en zorgen van ons geloof en leven voor de Eeuwige met elkander te delen en elkander daarin, indien mogelijk, bij te staan, echter zonder op enigerlei wijze elkaar daarbij te beoordelen”**.

Eén ding is zeker : elke week staan Joden, Christenen en Moslims recht voor God.

Het conflict tussen Israëli's en Palestijnen heeft van meet af aan een grote betrokkenheid in onze Kerk teweeg gebracht en daarmee ook spanningen, zelfs tweedracht. Wij stellen nu voor dat mensen uit onze gemeenten brieven schrijven, een correspondentie proberen te voeren, met gelovigen uit Synagogen in Israël en uit Christelijke en Islamitische gemeenschappen in Palestina. Wat weten wij eigenlijk van hen, over wie wij ons zo druk

kunnen maken ? Eén ding is zeker: elke week staan Joden, Christenen en Moslims recht voor God. In de diepte en in laatste instantie is Hij voor elk van ons de enige Hoop. Daar kunnen wij met elkaar over spreken. Wij kunnen vertellen b.v. aan Palestijnse Christenen en Moslims en net zo aan Joden in Israël, hoe het in onze gemeenten gaat, waar wij problemen mee hebben : met de leegloop, met het gewicht van de herinnering aan Auschwitz, met onze onmacht en tegelijk onze medeverantwoordelijkheid voor de armoede in de wereld, en natuurlijk ook over goede en fijne dingen, die wij in onze kerken ervaren. Als zij dan op hun beurt van hun zorgen en vreugden vertellen, dan krijgen wij waarschijnlijk niet alleen een genuanceerder en meer authentiek beeld van mensen daarginds, maar ook een persoonlijke relatie. En dat is eigenlijk het echt bijzondere van correspondentie: je leert iemand anders kennen en dat op de basis van iets dat je toch samen hebt: je geloof in God. Hierover kunnen wij spreken. Over politiek kunnen wij niet echt zelf spreken. Daar moeten wij het dan ook niet direct over hebben. De kerk is geen politieke actiegroep of een NGO. Die zijn ook noodzakelijk, natuurlijk. Maar onze taak is anders: wij moeten de dimensie van de Almachtige in de maatschappij levend houden. En dat kunnen wij ook. Wij weten heel goed dat je met elkaar over allerlei dingen in de maatschappij en in de politiek van mening verschilt en daarover ook voortdurend moet debatteren. Maar op een gegeven ogenblik moet je allemaal terug naar het geheimvolle midden, naar dat 'blanco', dat 'lege stukje' in de Psalmen b.v., waarover Ds. Judith van Vooren het in de vorige Kerkmozaïek had, de dimensie van de Almachtige. Het zal zeer boeiend zijn te ontdekken hoe Israëli's en Palestijnen en

wijzelf daarover met elkaar kunnen spreken.

De synodevergadering heeft het plan voor deze briefwisseling met een zeer grote meerderheid ondersteund. Daarom zou ik U willen vragen mee te doen.

U kunt zich opgeven bij Uw predikant of bij mij (tel. 014/67.20.04; e-mail: p.e.janssen@skynet.be).

Aanrader

Rabbin Albert Guigui heeft bij ons in België een zeer belangwekkend boek over het Jodendom geschreven: **“Oude Bron. Levend Water**. Over de spiritualiteit van de Joodse geloofstraditie. Het verscheen bij Lannoo, in het Nederlands en het Frans tegelijk. Het is ontstaan uit een serie dagblad artikelen, waardoor de actualiteit en zin van het Joodse geloof voor onze maatschappij en tijd sterk in het licht worden gesteld. Alle facetten van het Jodendom komen aan de orde en op een verrassende manier. Zo worden de feesten besproken tegen de achtergrond van onze tijdsopvatting en het is boeiend te lezen hoe daardoor de overmoed en de angst, die achter ons tijdsbesef schuilgaan worden doorbroken. Het Joodse geloof wordt zo op een zeer bevattelijke en aangename wijze besproken, doorspekt met allerlei verhalen en geschiedenissen uit de Joodse traditie. Telkens zeg je als Christen: Ja dat geloof ik ook zo, hé wat staan we eigenlijk dicht bij elkaar in heel veel dingen! Echt een aanrader en zeker voor kringen.

ds. Peter JANSSEN

Globalisering

Een weg naar (onder)ontwikkeling?

Conclusies en aanbevelingen van een conferentie op 5 februari 2005, georganiseerd door de Brusselse Protestantse (SOW) gemeente in samenwerking met het Volwassenenvormingswerk van de VPKB

Inleiding

Aanleiding voor het organiseren van de conferentie was de slottekst van de Algemene Vergadering in Accra, Ghana, 30 juli – 13 augustus 2004, van het Wereldverbond van Reformatorische Kerken (WARC).

In dit *Verbond voor Gerechtigheid in de Economie en op Aarde* worden de negatieve effecten van globalisering aan de kaak gesteld. De tekst bevat een *Geloofsbelijdenis ten aanzien van Economisch Onrecht en Ecologische Vernietiging* waarin de lidkerken, waar mogelijk in samenwerking met anderen, worden uitgenodigd het gezamenlijk getuigenis te bestuderen, erop te antwoorden, en de belijdenis in praktijk te brengen.

Conclusies en aanbevelingen

1. De ongeveer 55 deelnemers hebben met veel waardering kennis genomen van het initiatief van de WARC om globalisering en economi-

sche vraagstukken duidelijk op de agenda van de kerken te plaatsen. Het gaat om zaken die het dagelijks leven van miljoenen mensen beïnvloeden. Daarom kunnen kerken, kerkelijke organisaties en individuele christenen niet afzijdig blijven.

2. Globalisering is een uiterst complex proces met veel negatieve sociale en ecologische gevolgen. Toch geloven wij niet dat de negatieve effecten onvermijdelijk zijn. Globalisering is door mensen tot stand gebracht en kan ook door mensen worden gestuurd. Uitgangspunt daarbij is onze opdracht tot het streven naar een samenleving welke gebouwd is op gerechtigheid, vrede en respect voor de schepping. De integriteit van ons geloof staat op het spel als we niet zo snel mogelijk tot handeling overgaan!

3. Wij roepen de VPKB, als lid van de WARC, op in woord en daad gehoor te geven aan de dringende oproep van Accra. Daartoe zou de Synodale Raad VPKB kunnen overwegen:

- al het mogelijke te doen om het document in detail te bespreken en het proces van bezinning door de plaatselijke gemeenten zo snel mogelijk te starten. Tot nu toe is, bij ons weten, nog geen enkel signaal, van de Raad naar de gemeenten toe, gegeven;

- zich grondig voor te bereiden op en actief deel te nemen aan discussies over vergelijkbare thema's zoals die op de agenda's staan van komende oecumenische bijeenkomsten zoals de Assemblee van de Wereldraad van Kerken in Porte Alegre, Brazilië, van 14-23 februari 2006;

- in gesprek te treden met andere geloofsgemeenschappen met het doel gezamenlijk getuigenis af te leggen van een visie op een rechtvaardige wereld;

- via het volwassenenvormingswerk aandacht te besteden aan de thema's van de in Accra aangenomen tekst;

- in de opleiding voor predikanten in onze kerk plaats in te ruimen voor onderwerpen zoals de verhouding tussen geloof en economie, en de verschillende christelijke visies op vraagstukken betreffende HIV/AIDS;

- meer nog dan voorheen, organisaties te ondersteunen die effectief bijdragen aan de bestrijding van armoede en onrecht, dichtbij en veraf, zoals de Protestantse Sociale Centra, Protestantse Solidariteit, de oecumenische 'ontwikkelingsbank' Oikocredit, en initiatieven voor rechtvaardige handel;

- waar nodig publiekelijk te interveniëren bij overheden, publieke instellingen, bedrijfsleven en andere organisaties waar onrecht geschiedt en het milieu wordt geschaad.

4. Het Accra document betreft een ieder van ons persoonlijk en hij of zij moet dus zoeken hoe in zijn of haar leven de doelstellingen van Accra kunnen worden gerealiseerd.

Volwassenenvormingswerk

Opstanding en andere wondere verhalen

21 april 2005

Christenen steken 's zondags de paaskaars aan, maar slaan de sabbat over. Voor fundamentalisten is dat vanzelfsprekend. Met het lege graf van Jezus, zo redeneren zij, werd een Nieuw Verbond van God met de wereld ingeluid, zodat het OT met het sabbatsgebod, niet langer geldig is.

Gevolg van deze logica : het OT zou hebben afgedaan en het joodse volk met haar ontkenning veroordeeld tot een leugenachtig Judas gedrag. Na Auschwitz is een mondige gemeente niet langer bereid deze logica blindelings te aanvaarden. Niet een leeg graf werd bedoeld, maar de toegang tot de Heilige is niet langer versperd.

Modern bijbelonderzoek toont aan dat 1) Paulus niets weet van een leeg graf 2) een letterlijke opvatting uiterst problematisch is en 3) het opstandingsverhaal tegen de joodse achtergrond gelezen en uitgelegd moet worden.

De vraag is daarom : wat bedoelden de evangelisten met de opstanding van Christus en de overwinning op de dood ? En met het stillen van de

storm, de broodvermenigvuldiging of een mysterieus weggerolde steen? **Karel Hanhart** voormalig predikant te Brussel. Cursusleider en docent in Den Bosch en lid van de landelijke stuurgroep Theologie voor Gemeentelieden. Publiceerde in het Engels; maar schreef het artikel "Johannes" in Vervulling en Voleinding (Kok, Kampen, 1984). Geeft momenteel een cursus over "Het Open Graf - Marcus' nieuwe versie van de Opstanding"

Plaats : VPKB Vilvoorde
Lange Molensstraat 58, Vilvoorde
Aanvang 20.00u.

Inkom: gratis

Inlichtingen: Vvwerk Marsveldstraat 5, 1050 Brussel, tel 02 510 61 62 of vvwerk.vpkb@skynet.be

Een idee voor een gemeente-uitstap?

"21" - Een unieke theaterproductie in het Fort van Breendonk, in het kader van 60 jaar bevrijding van de concentratiekampen. Van 7 april tot 8 mei
Voor info en reservaties
Theaterproductie Breendonk 21
Tijdens kantooruren, tel: 0474/81.20.55 .
Email: breendonk21@lycos.nl

Vooraankondiging

WMGO, De Open Poort en het VVWerk
organiseren op
15 oktober 2005
Vlaams Diaconale Dag
in de VPKB-gemeente Hasselt

Thema: Bondgenoten

Protestantse Solidariteit

**Uw NGO voor
ontwikkelingshulp**

Nieuw project voor 2005

De Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken heeft een nieuw project van herstelling in de regio van Zuid Kivu (Fizi en Uvira) in Kongo aanvaard. 1.500 huizen zullen herbouwd worden en elke familie zal een landbouwkultuur ontvangen.

4 scholen zullen ook hersteld worden en 3.200 kinderen krijgen schoolmateriaal. De verkregen subsidie bedraagt 820.000 Euro. Het project is volledig gefinancierd door de Belgische samenwerking.

Onze partner is steeds ADRA en we bezoeken regelmatig de werven om de evolutie van het project te zien.

Verdere informatie:
Eric Jehin 02/ 510 61 80

Marsveldstraat 5
B-1050 Brussel
Tel. + 32 2 510.61.80
Fax + 32 2 510.61.81
e-mail
solidarite.protestante@skynet.be
Rekening 068-066 90 10-28
(Giften vanaf Euro 30 zijn fiscaal aftrekbaar)

Leuven stelt zich voor

Leuven, u weet wel, die drukke handels- en studentenstad, waar de bierfabriek en de katholieke universiteit de grootste werkgevers zijn. Die stad met zijn talloze katholieke kerken, abdijen en kloosters die ook vandaag nog oasen van rust en bezinning vormen en waarin de invloed van "het rijke Roomse leven", nog voelbaar is.

Een stukje geschiedenis

Niettemin zijn er in dat "katholieke" Leuven onuitwisbare protestantse wortels. In 1519 werden de stellingen van Luther door de theologische faculteit van Leuven weliswaar veroordeeld, maar toch hadden zijn ideeën er ook aanhangers. Hun bijeenkomsten moesten echter, vanwege de Spaanse Inquisitie, noodgedwongen in het geheim plaats vinden. De Roesselberg even buiten Leuven was één van die plaatsen. Hier werd de bijbel uitgelegd door Antonia van Roesmaele. In de Gotische zaal van het stadhuis hangt een schilderij van J. Hennebicq die dit in beeld brengt. Deze hervormden in Leuven werden spoedig opgespoord en ter dood veroordeeld. Dit vonnis werd uitgevoerd op de Grote markt op 15 juni 1543. Jan Schats en Jan Vicart stierven op de brandstapel. De beeldhouwer Jan Beyaert werd onthoofd en de vrouwen Antonia van Roesmale en Katelyn Metsys werden veroordeeld "tot den put" en levend begraven.

Toch is er in 1816 sprake van een protestantse gemeente in Leuven. Van het stadsbestuur hadden zij een kapel in de Diestsestraat in bruikleen gekregen. Later, van 1840 tot 1860 gebruiken de protestanten, die dan zijn aangesloten bij de Bond der Protestants-Evangelische kerken van België, de kerk aan het

huidige Damiaanplein. In 1902 neemt de 'Evangelische Gemeente' van Leuven zijn intrek in het voormalige amfitheater aan de Minderbroedersstraat. Tot en met eind 2002, dus honderd jaar lang, hebben de protestanten dat gebouw gebruikt. Door de bouwvalligheid ervan moesten wij het verlaten. Vandaag kerken wij in de kleine kapel in het grote Jezuitenhuys aan de Waversebaan te Heverlee.

Oecumene

Sinds lang bestaat er in onze gemeente een "vanzelfsprekende" oecumenische gezindheid. Getuige bv. de jarenlange deelname van onze gemeente aan het plaatselijke "oecumenisch overleg". Ook doen wij altijd mee aan de Te Deumvieringen van 21 juli en 15 november en organiseren wij ieder jaar, in de internationale Bidweek om de eenheid, een oecumenische dienst.

Deze oecumene willen we niet beperken tot het christelijke geloof. We zoeken ook dialoog met andere gezindten. Zo zijn er contacten met de humanisten en maakten we gemeente-uitstappen naar een Moskee en een Boeddhistische tempel.

Wie zijn we ?

Dat wil niet zeggen dat ons geloof een "allegaatje" is, maar wel een geloof dat andersgelovigen niet bij voorbaat verkettert doch respecteert. Een geloof dat belijdt dat Christus de weg, de waarheid en het leven is, maar ook in openheid naar andersdenkenden beseft: dat het zelf die weg, die waarheid en dat leven niet als enige in pacht heeft, in-dachtig het woord van Johannes dat het éne Huis van God véle kamers heeft. (Joh.14:2).

Deze openheid voor de verscheidenheid is stellig niet vreemd aan het

feit dat onze gemeente vanouds een verzameling is van vele gezindten en sociale klassen, van (ex)katholiek, gereformeerd of hervormd, tot vrijzinnig. Van handwerksman of -vrouw tot professor. Eén in het besef voor God gelijk te zijn.

*ons geloof is geen vrijblijvend
"allegaatje" ...*

Onze kerkdiensten houden wij elke zondagochtend om 10u. Na de dienst is er gelegenheid tot samen koffiedrinken. Een moment van welkijkse ontmoeting dat de meesten niet willen missen. Tijdens de zondagse vieringen is er kinderopas voor de kleintjes en een "kindernevendienst", opgedeeld in de leeftijd 12-min en 12-plus. Deze laatste groep organiseert jaarlijks een jeugddienst die zij geheel zelf voorbereiden. Ook is er een gemotiveerde contactgroep voor 60-plussers die maandelijks bijeenkomen voor gezelligheid en bezinning. En er is een gesprekskring die regelmatig enthousiast samenkomt voor bijbelstudie. Een vreugde om in deze gemeente kerk te zijn!

Iedereen (!) van harte welkom, want nogmaals: het "Huis van God" heeft véle kamers.

*ds. Ernst VEEN,
Predikant te Leuven.*

De Faculteit en de media

- De UFGG had de afgelopen maanden niet te klagen over belangstelling van de media.

Het begon met de viering van het 10e lustrum in juni 2004. In de aflevering van 8 december 2004 staat het christelijk opinieweekblad **Tertio** nog eens uitvoerig stil bij een 'halve eeuw protestantse theologie in Brussel'. Dik Madder rapporteert over een gesprek dat hij had met rector dr. W. Willems : een terugblik en een blik op de toekomst. Voor academisch-theologische vorming trokken Belgen van protestantse huize in het verleden naar het buitenland, vooral naar Genève maar ook naar Lausanne, Montpellier, Edinburg en Groningen. Wereldoorlog II maakte studie buiten de landsgrenzen onmogelijk en effende de weg voor een eigen opleiding. Aan de wieg daarvan stond de Brusselse predikant Matthieu Schyns. Uit de bus kwam een faculteit met twee taalsecties. De Franstalige sectie is intussen uitgegroeid tot de grootste protestantse faculteit voor Centraal- en Franstalig Afrika. De Nederlandstalige sectie trok aanvankelijk veel studenten uit Nederland maar deze toevloed eindigde in de jaren '80 van de vorige eeuw.

Gelukkig neemt de belangstelling weer toe; de UFGG telt momenteel zo'n 50 Nederlandstalige studenten, terwijl aan de Franstalige afdeling

75 studenten staan ingeschreven. Wat heeft de toekomst in petto? Wat heeft 'Bologna' de faculteit te bieden? En wat eist 'Bologna' van de faculteit? Kan een kleine faculteit als de UFGG zich handhaven bij de structurele hervormingen, bekend van het woordpaar Bachelor-Master? Zal ze tot een fusie worden genoopt? Willems wilde alleen zijn persoonlijke mening kwijt, noteert Madder: 'Voor de Nederlandstalige afdeling zie ik maar één universiteit die niet doctrinair of anderszins gebonden is: Gent, de enige echte staatsuniversiteit'.

(*Secretariaat Tertio Millennio, Frarynlaan 75, 2050 Antwerpen, tel. 03-210.08.73*)

- Het **Friesch Dagblad** had een gesprek met dr. J. Wiersma, Fries van geboorte en sinds 1988 verbonden aan de UFGG. Tjerk de Reus, medewerker theologie en literatuur van die krant, noteerde het volgende in zijn verslag dat verscheen in het FD van zaterdag 5 februari 2005: 'Als student en jong theoloog was hij sterk maatschappijbetrokken. Hij is dat gebleven, maar toch is hij ook veranderd. In zijn boek "Goede machten" laat Wiersma zien wat er toegevoegd is: mystiek en spiritualiteit. "Zonder innerlijke krachtbron mis je brandstof, de moed om door te gaan"'.
([http : // www. frieschdagblad.nl](http://www.frieschdagblad.nl))

De Faculteit en de accreditatie

De UFGG is met de nodige zorgvuldigheid bezig haar opleiding af te stemmen op de nieuwe Europese onderwijsstructuur, kortweg de Bamastructuur. Dit betekent ondermeer dat wordt gedoed aan de hand van uitgebalanceerde modules ofwel cursuseenheden. Er werd al mee begonnen in het cursusjaar 2003-04! De eerste ervaringen van studenten en docenten zijn bijzon-

der positief. Intussen doen bestuur, staf en docentencorps van de UFGG hun uiterste best naar buiten toe een visitekaartje af te geven en te voldoen aan de criteria voor universitair onderwijs die werden vastgesteld in het Italiaanse Bologna, in de wandeling kortweg accreditatie genoemd. Dr. Han Rooze, die al met dit bijltje heeft gehakt op de Erasmushogescholen, is aangeschoven als zeer gewaardeerde steun en toeverlaat.

Contact

De eigen website is te vinden op
<http://protestafac.ac.be>.
Het emailadres is
info@protestafac.ac.be.

UNIVERSITAIRE FACULTEIT voor
PROTESTANTSE GODGELEERDHEID
Secretariaat: mevrouw Anne Joué
Bollandistenstraat 40
B-1040 BRUSSEL
(bij metrohalte Merode,
Montgomery of Thieffry + 5 min.
te voet)
Tel.: 02-735.67.46
Fax.: 02-735.47.31
e-mail ufpg@vpkb.be)

Goede machten

Een nieuw boek van Jurjen Wiersma, hoogleraar ethiek, filosofie en hermeneutiek aan de UFGP.

De tekst van gezang 398 in het Liedboek der Kerken is een gedicht van Dietrich Bonhoeffer. Hij schreef in gevangenschap: *'Door goede machten stil en trouw omgeven'*. Het gedicht is de achtergrond en levert de titel van het nieuwe boek van Jurjen Wiersma. Bonhoeffer heet 'verzetstheoloog' te zijn. Verzet betekent 'weerwerk bieden'. Bonhoeffer's verzet was gericht tegen het nazi-regime. Hitlers moordzucht heeft de theoloog het leven gekost. Wat hij ons achterlaat is het geloof en het besef van de aanwezigheid van 'goede machten'. Wiersma roept in zijn nieuwe boek de mensen van de kerk op om, in deze boze en broze wereld, goede machten op de been te brengen. Dit kan je doen, aldus de ethicus, door te inspireren en te mobiliseren tegen onrechtvaardige machtsverhoudingen. Goede machten ontstaan door de revitalisering van de ethische waarde in rechtvaardigheid en verantwoordelijkheid.

Vrijheid

Het thema is voor de auteur niet nieuw. Wiersma's betrokkenheid op een politieke ethiek van verzet tegen de inhumane inrichting van de samenleving, is de rode draad door-

heen zijn oeuvre. Reeds in 1988 verscheen *Inclusief handelen, met Bonhoeffer en Gandhi op weg naar sociale verdediging*. De weg was een zoektocht naar een bevrijdingsstrategie voor het 'vrije Westen'. Rond de eeuwwisseling ziet Wiersma het oude Europa afdrijven in de maastroom van 'markt, militair en munt'. De theologische basis van de tegenbeweging is de verkondiging dat de vrijheid is toegezegd. In *Odyssee van de vrijheid* (2001) kiest de auteur de open zee en steekt van wal, zorgvuldig de klippen ontwijkend van het dualistische denken, dat de mensen in 'goeden' en 'slechten' verdeelt. Hij houdt daarbij de blik gericht op het bijbelse perspectief. Op een odyssee van de vrijheid kan en moet je waarde en wet niet omzeilen, meer nog: de (bijbelse) waarheid maakt vrij! In het recente boek wordt Wiersma voortgedreven op deze odyssee door de krachten van rechtvaardigheid en verantwoordelijkheid. Met deze goede machten in de zeilen vaart de wereld wel.

Mores leren

Het werk is heel vlot geschreven. Hoewel het ethische vertoog vaak een hermetisch karakter vertoont, slaagt Wiersma erin, in heldere taal en met treffende voorbeelden, complexe mechanismen te verduidelijken. Bijvoorbeeld hoe de traditionele moraal vaak onmenselijkheid en onrecht maskeert. Waarden die stevast als deugd worden omschreven en als maatschappelijke conventie gelden, moeten op hun grondslagen en geldigheid worden getoetst. Ook al staat de nieuwe Europese Grondwet bol van de ethische begrippen, in de praktijk blijft macht, militair en munt de koers bepalen en vallen mensen uit de boot. Moraliteit be-

gint en eindigt bij jezelf en met elkaar. Wiersma schrijft: *"Het wordt tijd dat men elkaar weer mores leert en elkaars mores leert."* We vatten Wiersma's onderricht van ethiek als tegenbeweging tegen de harde macht die het hedendaags samenlevingsmodel vorm geeft samen, in de oproep tot vrijheid, vaardigheid en verantwoordelijkheid. Goede machten betreft rechtvaardigheid, maar ook geloofsvaardigheid en de bekwaamheid tot hoop en liefde. Het is de vrije verantwoordelijkheid van de kerk zich aan deze taken te wijden. Dit betekent, niet enkel toezien dat iedere burger gelijke rechten en kansen heeft, het houdt tevens in, een herwaardering van de sociaal-economische en ethisch-maatschappelijke verhoudingen.

Wiersma toont zich in zijn recente boek een leraar van de kerk. De door hem in kaart gebrachte 'goede machten' zijn onontbeerlijk voor een hedendaagse christelijke ethiek.

ds. Johan TEMMERMAN

Collectes voor Protestantse Solidariteit

20 maart "Werelddiaconaat"
04 december "Strijd tegen AIDS"

Dank voor jullie aandacht en medewerking !

Gegevens :

Auteur : Jurjen Wiersma
Titel : Goede Machten
ISBN : 90 5573 5396
188 pp.
Prijs : 16,90 Euro

Aankondigingen

Lezing : de Johannespassie van J.S. Bach een muzikale meditatie

Het Protestants-Katholiek Forum organiseert i.s.m. het Davidsfonds op **3 maart a.s.** in het CC "Den Blank" te Overijse een lezing. Aanvang 20.00 uur.

Dhr. Bernard de Cock spreekt over: de Johannespassie van J.S. Bach een muzikale meditatie.

De spreker neemt u mee in een eerste verkenning van Bachs Johannespassie. Hierbij zal hij de nadruk leggen op het verband tussen de theologie en de muzikale architectuur van dit werk : een samengaan van inzicht en meditatie.

Over de inleider: Bernard de Cock is docent aan het Lemmensinstituut in Leuven en cantor.

Hij was jaren actief in het vormingswerk van het KUC (katholiek universitair centrum) in Gent.

Hij is een erkend specialist op het gebied van kerkmuziek, zang en cultus, en een groot Bach-kenner.

Wereldgebedsday

4 maart 2005

Laat je licht schijnen!

De Wereldgebedsday wordt ook dit jaar op heel wat verschillende locaties in België gevierd. Wij noemen: Brasschaat, Turnhout, Antwerpen-Noord, Boechout, Kraainem (Sint Domicuskerk, Baron d'Huartlaan - drietalige viering), Linkebeek (tweetalige viering) alle om 20.00 uur en Gent-Brabantdam om 19u30. Ook Mechelen-Zuid viert mee op 4 maart het exacte uur is nog niet bekend. In Hasselt viert men mee tijdens de zondagse eredienst van 6 maart om 10.15 uur.

Voor praktische informatie over deze vieringen en om te weten of ook in uw gemeente een viering wordt georganiseerd neme men contact op met de verantwoordelijke van de plaatselijke gemeente.

Kleine Geistliche Konzerte (III)

Antwerps Collegium Musicum
o.l.v. Willem Ceuleers

toelichting Dick Wursten

vrijdag **4 maart** (20.15) -

Dominicanenkerk, Renaissancelaan
40 1000 Brussel. (Euro 9)

zondag **6 maart** (15.00) - Bexstraat
13 - 2018 Antwerpen (*inkom vrij*)

<http://home.versateladsl.be/vt607832/acm.htm>

Matthäus-Passion

U bent van harte welkom op zaterdagavond **19 maart** om 19 uur bij de uitvoering van de Matthäus-Passion volgens J.S.Bach in de kerk van Carolus Borromeüs in Antwerpen centrum door het Haags Barokgezelschap onder leiding van Jaap Hillen.

Inkom vrij.

Informatie bij ds Jan van den Berg,
Ekeren, tel.03.6450816,
e mail: dsjanvdb@hotmail.com

Super Flumina

Van Thomas Tallis (*lamentaties*) tot Johannes Brahms (*Abschiedslied*), van Luca di Marenzio tot César Franck, een bloemlezing van fijne koormuziek gebracht door 10 zangers uit Utrecht, a capella. Eenmalig concert.

Zondag **20 maart** (15.00) -
Bexstraat 13 - 2018 Antwerpen
(*inkom vrij*)

Tussen behouden en vernieuwen 25 jaar VPKB

Deze publicatie werd aangeboden ter gelegenheid van het afscheid van ds. Daniel VANESCOTE als voorzitter van de synodale raad van de VPKB. Dit afscheid valt samen met de afsluiting van de vieringen rond 25 jaar VPKB. Een uitgelezen moment om even achterom te zien en de balans op te maken. Dit boek is na 25 jaar maar een bescheiden tussentijdse evaluatie. We hopen dat deze bundel echter ook inspireren mag om de uitdagingen die vanuit de toekomst op ons afkomen in geloof en met vertrouwen ter hand te nemen.

Gegevens :

Auteur : dr. Guy Liagre

Uitgave ProDoC

Prijs : Euro 12 + 2,20 portokosten

Te bestellen op volgend adres :
Synodebureau

Marsveldstraat 5 - 1050 Brussel

Agenda

Maart

- 04, 06 Geistliche Konzerte
op weg naar Pasen
Antwerpen, Bexstraat
- 05 Synodedag
*SOW Brussel, Nieuwe
Graanmarkt*
- 14 "Bijbel en Bijbelverta-
lingen" (dr. A. Schoors)
Boechout
- 22 Lezing "Schriftgeleer-
den"
met Willem Jan OTTEN
*Anglicaanse Kerk
Antwerpen*
- 28/03-01/04 Bijbelweek
"Als zusters en broe-
ders"
Huis Bethanië Everbeek

Aankondigingen

Bijbelse verhalen als spiegel van de ziel

Het nieuwe deel van 'Bijbelse verhalen als spiegel van de ziel' is uit ! Dit boekje 'over de zeven hoofdzonden als hulp tot heelwording' is de derde op rij. Evenals de eerste twee delen biedt het een selectie aan verhalen die geschikt zijn om in leerhuis of gespreksgroep met elkaar te behandelen. Traagheid, woede, hebzucht, vraatzucht, lust, jaloezie en hoogmoed zijn de hoofdzonden die in het boekje de revue passeren.

De auteur van dit boekje, Bert L. van der Woude, brengt de zonden zo voor het voetlicht dat ze fungeren als positieve spiegeling. Dit derde boekje in de serie voldoet aan de vraag om nieuw materiaal dat helpt om dat wat mensen ten diepste roert te verbinden met bijbeluitleg. Een kleine geschiedenis van de zeven hoofdzonden en twee hoofdstukken over 'zonde en moraal' en 'individuele en samenleving' gaan aan de verhalen vooraf. Mensen worden uitgedaagd om met hun eigen vragen te komen en die te spiegelen aan de bijbelverhalen. Ieder hoofdstuk van het boekje bevat een aantal gespreksvragen, om aan de hand daarvan een open gesprek te kunnen voeren en tot de ontdekking te komen dat bijbellezende verhelderend en bevrijdend werken kan.

Het boekje 'Bijbelse verhalen als spiegel van de ziel deel III, Over de zeven hoofdzonden als hulp tot heelwording' is verkrijgbaar bij het Protestantse Landelijk Dienstencentrum, afdeling Brochureverkoop, Postbus 8504, 3503 RM Utrecht, tel. 0031-30-880 17 24, e-mail brochureverkoop@pkn.nl Prijs Euro 9,50.

Verslag van het KAP kamp 2004 te Zweden

"Opdat allen leven hebben in overvloed",

te verkrijgen bij Op Vrije Voeten door overschrijving van Euro 3 op rekeningnummer 777-599-1996-91. U steunt hiermee het KAP-kamp.

Op Vrije Voeten

Elk jaar organiseert Op Vrije Voeten, de protestantse jeugddienst van Vlaanderen, twee weekends per leeftijdsgroep (kinderen, tieners en jongeren). Dit voorjaar gaan de weekends over "Eten en drinken". Er zal zowel op een ludieke als op een inhoudelijke manier met dit thema gewerkt worden.

- Jongerenweekend (van 16 tot 23 jaar) : 8, 9 en 10 april 2005
 - Kinderweekend (van 8 tot 12 jaar) : 23-24 april 2005
- Inlichtingen : Op Vrije Voeten,
Schermersstr. 32 - 2000 Antwerpen.
Tel. 03/226.91.95*

Predikantendag

31 mei 2005

Ontvangst vanaf 9.30u.

Aanvang vanaf 10.00u.

Predikanten (Emeriti), vicarissen, kerkelijke werkers.

Thema "Samenwerking : intervisie, uitwisseling en andere vormen"

Inleiding door ds. Lianne de Oude

*Plaats : VPKB Mechelen-Zuid
Zandpoortkerk*

Duitse Kirchentag in Hannover

De Duitse protestantse Kirchentag vindt plaats in Hannover van 25 t/m 29 mei 2005.

Het motto van deze Kirchentag is genomen uit Deuteronomium 6 vers 20a: **Wanneer je kind je morgen vraagt ...** Met dit motto wil de leiding van de Kirchentag tot uiting brengen dat de perspectieven die we kinderen meegeven belangrijk zijn voor onze samenleving van vandaag en morgen en voor de verantwoordelijkheid die we hierbij dragen. Hoe wordt er met kinderen gesproken? Welke bagage geven we 'onze' kinderen mee? Met 'onze' kinderen worden niet alleen de kinderen van eigen vlees en bloed bedoeld, maar alle kinderen. Want kinderen spiegelen zich aan volwassenen, bewust en even vaak onbewust nemen ze over wat ze volwassenen horen zeggen en zien doen.

Daarbij is het op 18 mei, 60 jaar geleden dat voor Duitsland de oorlog voorbij is.

Weten 'onze' kinderen nog wat er 60 jaar geleden is gebeurd? Weten kinderen en jongeren voldoende, zodat deze geschiedenis zich niet ongemerkt weer inzet en kan herhalen? Het thema zal aan de orde komen in vieringen, lezingen, bijbelstudies, forumgesprekken. Ook in meer cultureel getinte vormen, zoals theater, cabaret, muziekuitvoeringen en dans zal het thema voor het voetlicht komen. Op de 'Markt der Möglichkeiten'

presenteren ruim 700 groepen zich uit Duitsland en andere landen. Het multiculturele karakter van Hannover is in het programma terug te vinden door de interreligieuze inbreng en deelname.

In de multiculturele stad Hannover is de Evangelische Kirchentag in 1949 begonnen.

Na 1967 en 1983 is de Kirchentag dit jaar voor de 4e keer te gast in Hannover. Bovendien is dit de 30ste Evangelische Kirchentag.

Naar verwachting komen er opnieuw minimaal 100.000 deelnemers waarbij meer dan de helft jonger is dan 30 jaar. De Duitse Kirchentag is de grootste internationale oecumenische bijeenkomst van Europa in 2005, waar 4.000 tot 5.000 mensen van buiten Duitsland als deelnemers verwacht worden. Bij elke Kirchentag zijn er ook altijd tientallen uit België die meestal individueel aan de Kirchentag willen deelnemen.

Belgische bezoekers kunnen tot 31 maart a.s. een informatiefolder en opgavenformulier aanvragen bij ds. Saskia KETELAAR
Geraardsbergsestraat 228
9300 Aalst
Tel. 053/77.73.34
e-mail: saskia.ketelaar@skynet.be

Voor informatie: www.kirchentag.de. Deelname aan de Kirchentag kost per persoon 79 euro. Gezinnen en gepensioneerden krijgen korting. De prijzen zijn inclusief de documentatie, inclusief openbaar vervoer en inclusief vrije toegang tot de 'Museen Hannovers' tijdens de Kirchentag. Het is ook interessant om enkel het weekend te komen !

In memoriam Johan Karel OVERBEEKE (1913 – 2005)

Door het heengaan van Johan Overbeeke verliest het Vlaamse protestantisme een markante persoonlijkheid.

Als zeer meelevend gemeentelid maar vooral als overtuigd christen was geen offer hem te veel in dienst van de verkondiging van de Blijde Boodschap. Wij mogen hem plaatsen naast hen, die in het verleden met het evangelisatiewerk in Vlaanderen begonnen zijn, zoals het Silowerk of de Nor-tonzending. Hij was vervuld van het verlangen, ieder Vlaming in contact te brengen met het evangelie. Hij ging daarbij uit van een zeer consequent standpunt, waarin niet eenieder zich kon herkennen.

Deze bevoegdheid bracht hem ertoe verschillende initiatieven te nemen. In de eerste plaats het blad "de Kruisbanier", dat hij onmiddellijk na de bevrijding is gaan uitgeven als een evangelisch weekblad. Het was niet alleen bedoeld voor gebruik binnen de protestants/evangelische kerken maar eveneens als middel om het evangelie uit te dragen. De regelmatige uitgave van dit blad baarde hem soms grote zorgen, met name op financieel vlak. Maar vol vertrouwen en met veel persoonlijke offers is hij erin geslaagd het te blijven uitgeven. Een ander initiatief is de Bijbel-dag die ieder jaar op 1 mei honderden mensen uit alle sectoren van de Vlaamse evangelische christenheid samenbrengt om met elkaar te luisteren naar de boodschap van het evangelie.

De sporen die hij trok, worden nu door anderen verder getrokken, want het verlangen om van het evangelie te getuigen blijft levendig onder ons. We moeten wel goed zoeken, voordat we iemand vinden die er zich met zoveel overgave voor zal inzetten als Johan Overbeeke.

Ds. Martin J. BEUKENHORST

Advertentie

De VPKB-gemeente Geraardsbergen zoekt een predikant(e)

Voor de invulling van deze vacature zoeken wij contact met een kandidaat die een academische opleiding achter de rug heeft en toegelaten is tot de evangeliebediening. Ervaring als predikant is een pluspunt.

Aandachtspunten zijn :

- prioriteit aan het pastoraat;
- actualiserende en inspirerende prediking;
- activeren van de verschillende leeftijdsgroepen;
- stimuleren van de regiowerking;
- opnemen van de verantwoordelijkheid binnen de landelijke kerk.

Deze kleine trouwe gemeente vormt een stedelijke parel in het landschap van de Vlaamse Ardennen.

Pastorie en kerk met vergaderlokalen zijn nog onlangs gerestaureerd en aan de moderne eisen aangepast.

Schriftelijke **sollicitaties** vóór 25 maart 2005 te richten aan :
De kerkenraad VPKB-gemeente Geraardsbergen
T.a.v. ds. W.B. Douwes, consulent
Veldstraat 157 - 9470 Denderleeuw

Voor nadere **informatie** kunt u terecht bij :
ds. W.B. Douwes (tel./fax. 053/68.46.03) en
mevr. Lydia Derdelinckx, scriba (tel. 054/41.48.40)
E-mail scriba :
correspondentie@promusica.be

Protestantse Radio- & TV-uitzendingen

Programma-Informatie maart 2005

Radio:

telkens op de 2de en 4de woensdag van de maand op VRT/Radio 1
om 19.12 uur behalve op Paaszondag 27/03

09 maart	Radiopastoraat
Frank MARIVOET
23 maart	Goede Week : Waar is God ?
Frank MARIVOET
27 maart	Paaszondag om 11.05u. - Paasviering
Frank MARIVOET

TV-Erediensten:

op zondag op "één" om 10.00 uur

27 maart	Eurovisie-Paasdienst
vanuit Romaans Zwitserland
Nederlandstalig commentaar : Frank MARIVOET |
|----------|---|

In juli en augustus zijn er géén protestantse uitzendingen op radio en televisie.

Contact: Frank Marivoet, C. Meunierstraat 85/0002, 3000 Leuven

Web-Site: <http://www.vpkb.be/pro>

Foto's op de voorpagina van links naar rechts en van boven naar beneden :

- William-Tyndale Silo (Vilvoorde)
- William-Tyndale Silo (Vilvoorde)
- Antwerpen-Oost
- Brugge
- Mechelen-Zuid
- Gent-Rabot
- Horebeke
- AKV 2004 (Baudour)
- SOW Brussel
- Antwerpen-Noord